

JOUW CAVIA





# Voorwoord

Als je goede informatie zoekt over cavia's, kan het heel lastig zijn om dit te vinden. Overal wordt iets anders gezegd en hoe weet je nu wat juist is? Vaak is deze informatie gebaseerd op één situatie en niet representatief over het geheel. Door inmiddels jaren omgeven te zijn met cavia's in een winkel en een opvang, durf ik wel te zeggen dat ik een heel goed algemeen beeld heb gekregen van deze mooie dieren.

Bij cavia's is de juiste kennis helaas nog veel minder algemeen aanwezig. Dat is duidelijk te merken aan de vragen die ik dagelijks krijg. Tijd voor een tof boek met de juiste, objectieve informatie!



De cavia wereld is nog relatief nieuw en ontwikkelt zich de laatste jaren heel snel. Daarom kunnen sommige dingen in dit boek wellicht als een verrassing komen. Maar ik hoop dat het waarom ook duidelijk is.

Gelukkig komen er steeds meer nieuwe inzichten, waardoor deze dieren steeds beter begrepen worden. Door dagelijks met cavia's te werken en heel veel verhalen te horen waar mensen tegen aan lopen, kon het niet anders dan dat het boek 'Jouw Cavia' er moest komen. Op deze manier hoop ik mensen van de juiste informatie te kunnen voorzien en te kunnen zorgen dat het samen met je cavia (nog) leuker wordt.

Door dit boek hoop ik cavialiefhebbers te kunnen helpen hun dier nog beter te begrijpen. Goed te kunnen duiden waarom cavia's doen wat ze doen, zodat jij begrijpt hoe hierop te kunnen anticiperen. Eigenlijk allemaal met maar één doel: cavia's een nog fijner en gelukkiger leven geven!

---

**Jeroen**

**P.S.** Een vrouwtje wordt een zeugje genoemd en een mannetje een beer, maar op de één of andere manier doet dat zo geen recht aan hoe tof cavia's zijn en voelt het voor mij enigszins denigrerend aan. Daarom zul je deze termen verder niet tegenkomen in dit boek.

←.. **Dit is Bep**, ons cavia dametje. Ze is een gladhaar cavia in de kleur buff. Bep heeft een bijzondere geschiedenis met ons. Haar moeder was bij ons gekomen, bleek zwanger, maar haar bekken was te smal om te kunnen bevallen. Als we niets zouden doen, zou het fataal mislopen. Daarom heeft onze dierenarts een keizersnede gedaan en daar is Bep uit geboren. Moeder en dochter hebben dit fantastisch gedaan! Als een dier zo bij je geboren wordt, is afscheid nemen eigenlijk geen optie meer. Daarom mocht ze bij ons blijven wonen en haar moeder is geadopteerd door een leuk gezin. Bep heeft een pittig karakter, altijd haantje de voorste, gek op erwtenvlokken en heeft een hekel aan opgetild worden.



## INHOUD



### 06

#### De cavia

Herkomst | Verschillende soorten |  
Één of meerdere cavia's | De juiste match |  
Jong of volwassen | Winkel of asiel

### 26

#### Een vriend voor het leven

Een vriend voor het leven | Mijn cavia is ziek |  
Naar de dierenarts | Castreren | Steriliseren



### 38

#### Koppelen & socialiseren

Koppelen | Zintuigen | Socialiseren

### 46

#### Wonen

Binnen wonen | Huisvesting | Buiten wonen |  
Bodembedekking | Barre winter | Hete zomer





## INHOUD



# 62

## Gedrag

Geluiden | Lichaamstaal | Zindelijk maken

# 70

## Voeding

Ideale samenstelling | Vitamine C | Hooi |  
Brokken | Groenten en fruit | Kruiden



# 82

## Verzorging

Dagelijkse verzorging | Borstelen | Wennen  
aan oppakken | Nagels knippen | Uit logeren |  
De reismand

# 90

## Spelen

Denkspellen | Speelgoed | Zelf maken





## Hoe meer, hoe leuker

### Eén of meerdere cavia's?

Cavia's leven in het wild in grote groepen. Je merkt ook dat cavia's heel de dag met elkaar bezig zijn. Ze rennen achter elkaar aan in een treintje, kletsen veel en kibbelen er ook lekker op los.

**Wist je dat ...** een cavia en een konijn een totaal andere taal praten? Ze snappen elkaar niet en leven dan ook niet graag samen.

Ook voor de veiligheid is het handig als je niet alleen bent. Hoe meer ogen en oren er zijn, hoe sneller gevaar gesignaleerd wordt. Heb jij twee of meer cavia's? Let dan maar eens goed op. Als één cavia een dutje aan het doen is, zal de ander altijd juist actief zijn. En dit doen ze dan ook om de beurt. Zo kun je ook echt uitrusten omdat je erop kunt vertrouwen, dat je gewaarschuwd wordt.

Met hoe meer je bent, hoe veiliger je je voelt. Cavia's die in grotere groepen leven, zijn vaak ook veel socialer, minder bang en dus eigenlijk leuker.

Dit is ook de reden waarom cavia's die nooit gewend zijn geweest om alleen te leven en hun maatje verliezen, heel veel stress ervaren. Ze zijn hun back-up kwijt en kunnen niet meer 100% slapen. Ze trekken zich meer terug, komen bijna niet meer uit hun huisje, gaan slecht eten en worden veel schrikachtiger.

Een prooidier moet nu eenmaal alert zijn. Voor je het weet ben je een lekker hapje van een roofdier geworden. Zonder soortgenoot leven kan dan ineens heel heftig zijn.

## Een duidelijke hiërarchie

Als je goed oplet, zie je ook bij jouw cavia's thuis een duidelijke hiërarchie. Eén is de leider, is altijd haantje de voorste en eist het beste plekje op in het verblijf. Ook wat eten betreft zul je merken dat deze cavia altijd als eerste het lekkerste opeist. Dat lijkt sneu voor de andere, maar dat is nu eenmaal hoe het werkt in de cavia-wereld. Als er geen duidelijke leider is, zorgt dit voor heel

veel onrust en onduidelijkheid. Het kan er zelfs tot vechten aan toe gaan.

Hoe groter de groep, hoe duidelijker dit te zien is. Als de cavia's iets lekkers krijgen, kun je al bijna voorspellen hoe dit verloopt. Je zult al heel snel een duidelijke rolverdeling vaststellen.



## Problemen met de hiërarchie

Er zijn verschillende situaties waarbij er problemen kunnen komen in deze duidelijke rolverdeling.

### Veranderingen in de omgeving

In een bekende omgeving is het duidelijk hoe de hiërarchie in elkaar zit. Als die omgeving verandert, ontstaat er onduidelijkheid. Het kan zijn dat cavia's dit als aanleiding zien om een ander uit te dagen, en zo die positie in de groep over te nemen.

### Ziekte

Mocht een cavia die hoger in rang is zich niet goed voelen, dan kan het zijn dat een andere cavia dit als aanleiding ziet om die positie over te nemen. De dierenwereld kan dan heel hard zijn. Als je zwak bent, maak je daarmee de hele groep zwakker en dan is het beter dat je weggaat.

### Een nieuwe cavia

Wil je een nieuwe cavia toevoegen aan je bestaande groep? Dan zullen deze altijd gaan bepalen wie het sterkst is en willen uitmaken hoe de nieuwe hiërarchie in elkaar zit.

Deze situaties kunnen er pittiger aan toe gaan dan je denkt, met klappertanden, bijten en zelfs vechten. Cavia's geven hun positie niet zomaar op. Zet dus ook nooit zomaar cavia's samen die elkaar niet kennen. Dat kan tot lelijke verwondingen leiden. Er zijn professionals die dagelijks koppelen en je hierbij kunnen helpen.







## Voeding

Een cavia eet de hele dag door. En zo hoort het ook. Als een cavia niet meer wil eten, kan het heel snel fout gaan. Maar wat is nu een goede en gezonde maaltijd? En wat mag je ze wel en niet geven?

Ideale samenstelling	_____	<b>72-73</b>
Vitamine C	_____	<b>74-75</b>
Hooi	_____	<b>76-77</b>
Brokken	_____	<b>78-79</b>
Groenten en fruit	_____	<b>80</b>
Kruiden	_____	<b>81</b>

# Colofon

© 2023 Jouw Cavia

**Tekst** Jeroen van Dongen

**Projectmanagement** Chews&Nibbles,  
Berry van Middendorp

**Meelezers** Michèle Caterin -  
Doctor in veterinary medicine,  
Miranda de Vries -  
Paraveterinair - voedingsdeskundige,  
Yvonne Tillie-Moonen  
Caviafokker

**Fotografie** Chews&Nibbles,  
Kirsten Hoof

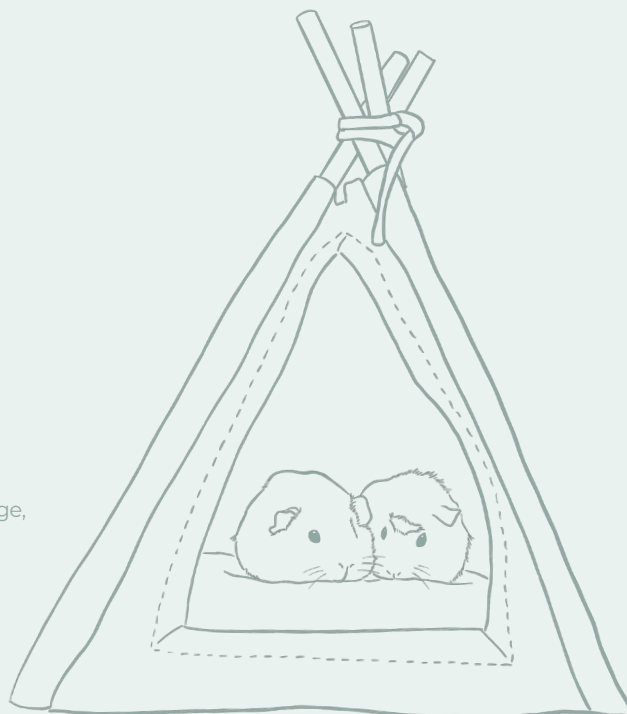
**Fotografie pag. 8-9** Björn Jordan

**Coverfoto** Chews&Nibbles,  
Kirsten Hoof

**Illustraties** Chews&Nibbles,  
Dagmar van Strien

**Eindredactie** Ina Jacques

ISBN 9789083239446



**Vormgeving** Chews&Nibbles,  
Dagmar van Strien

**Druk** Wilco B.V.

**Modellen** Melina de Koningh,  
Geertje Muijs,  
Lieke Wanders,  
Bep & Boris

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Deze uitgave is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Noch de maker, noch de uitgever stelt zich aansprakelijk voor eventuele schade als gevolg van onjuistheden en/of onvolledigheden in deze uitgave. De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

**Dit is Boris**, ons cavia mannetje. Hij is een Amerikaans gekruide gladhaar cavia in de kleur crème agouti. Boris is in ons leven gekomen omdat we een fijn maatje zochten voor Bep. Toen Boris met vier weken van onze fokker kwam, waren we op slag verliefd. Het bleek qua karakter de perfecte match. Hij is een stuk rustiger en terughoudender dan Bep. Hij vindt het allemaal prima dat zij de baas en dominant is. Daardoor zijn ze echt een rustig en relaxed koppel, met eigenlijk nooit conflicten.

Boris vindt optillen en knuffelen heerlijk en doet alles voor wortelschijfjes. Als je zachtjes fluit, komt hij heel enthousiast iets lekkers halen. Nadat Bep iets heeft gekregen natuurlijk, zij is altijd als eerste!





# JOUW CAVIA

Cavia's zijn er in allerlei soorten en maten; langharig, kortharig, naakt, veelkleurig, één kleur. Maar het zijn vooral hele geliefde en gezellige huisdieren.

Wil je cavia's nog beter leren kennen? Wat hun geluiden betekenen en waarom ze doen wat ze doen? Waar worden ze blij van en hoe zorg je nu dat ze gelukkig en leuk gezelschap zijn? Van de huisvesting, voeding tot de dagelijkse verzorging help ik je op weg.

Ik laat je zien hoe slim cavia's zijn en wat je ze allemaal kunt leren. Hoe merk je dat je dier ziek is en hoe kun je je cavia dan het beste helpen? Daarnaast help ik je de band tussen jou en je cavia te optimaliseren.

Hoe meer je je cavia begrijpt en weet wat wel en niet een goed idee is, hoe leuker het wordt. Alles voor een gelukkig, gezellig, gezond huisdier en écht een maatje voor het leven!

**Jeroen**

**JOUWCAVIA.NL**

